

รายวิชา สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม

รหัสวิชา ส21101

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1

เรื่อง ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับภัยพิบัติ

ครูผู้สอน

ครูอลงกรณ์

เดชะ

ครูสุธิมา

โรจนวิศิษฐ์

ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับภัยพิบัติ

จุดประสงค์การเรียนรู้เชิงพฤติกรรม

ด้านความรู้

1. อธิบายความหมายของภัยพิบัติได้
2. แยกประเภทของการเกิดภัยพิบัติได้

จุดประสงค์การเรียนรู้เชิงพฤติกรรม

ด้านทักษะกระบวนการ

วิเคราะห์แนวทางป้องกันภัยพิบัติที่เกิดขึ้น
ในทวีปเอเชีย ทวีปออสเตรเลีย และโอเชียเนียได้

จุดประสงค์การเรียนรู้เชิงพฤติกรรม

ด้านคุณลักษณะ

✓ คุณลักษณะอันพึงประสงค์

1. ใฝ่เรียนรู้

2. มุ่งมั่นในการทำงาน

จุดประสงค์การเรียนรู้เชิงพฤติกรรม

ด้านคุณลักษณะ

✓ คุณลักษณะเฉพาะ

1. เห็นความสำคัญของผลกระทบและความเสียหายที่เกิดขึ้นจากภัยพิบัติ
2. เห็นความสำคัญของแนวทางการจัดการภัยพิบัติอย่างเหมาะสม

สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน

1. ความสามารถในการสื่อสาร
2. ความสามารถในการคิด
3. ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต

ช่วง

มืออะไรจะให้ดู

จากภาพ

1. เป็นเหตุการณ์ภัยพิบัติอะไร
2. นักเรียนรู้จักภัยพิบัติอื่น ๆ
อีกหรือไม่

1

1. นักเรียนคิดว่า.....
ทั้ง 2 ภาพนี้เหมือนกันอย่างไร
2. นักเรียนคิดว่า.....
ทั้ง 2 ภาพนี้ต่างกันอย่างไร

<https://www.vox.com/22954833/russia-ukraine-invasion-strategy-putin-kyiv>

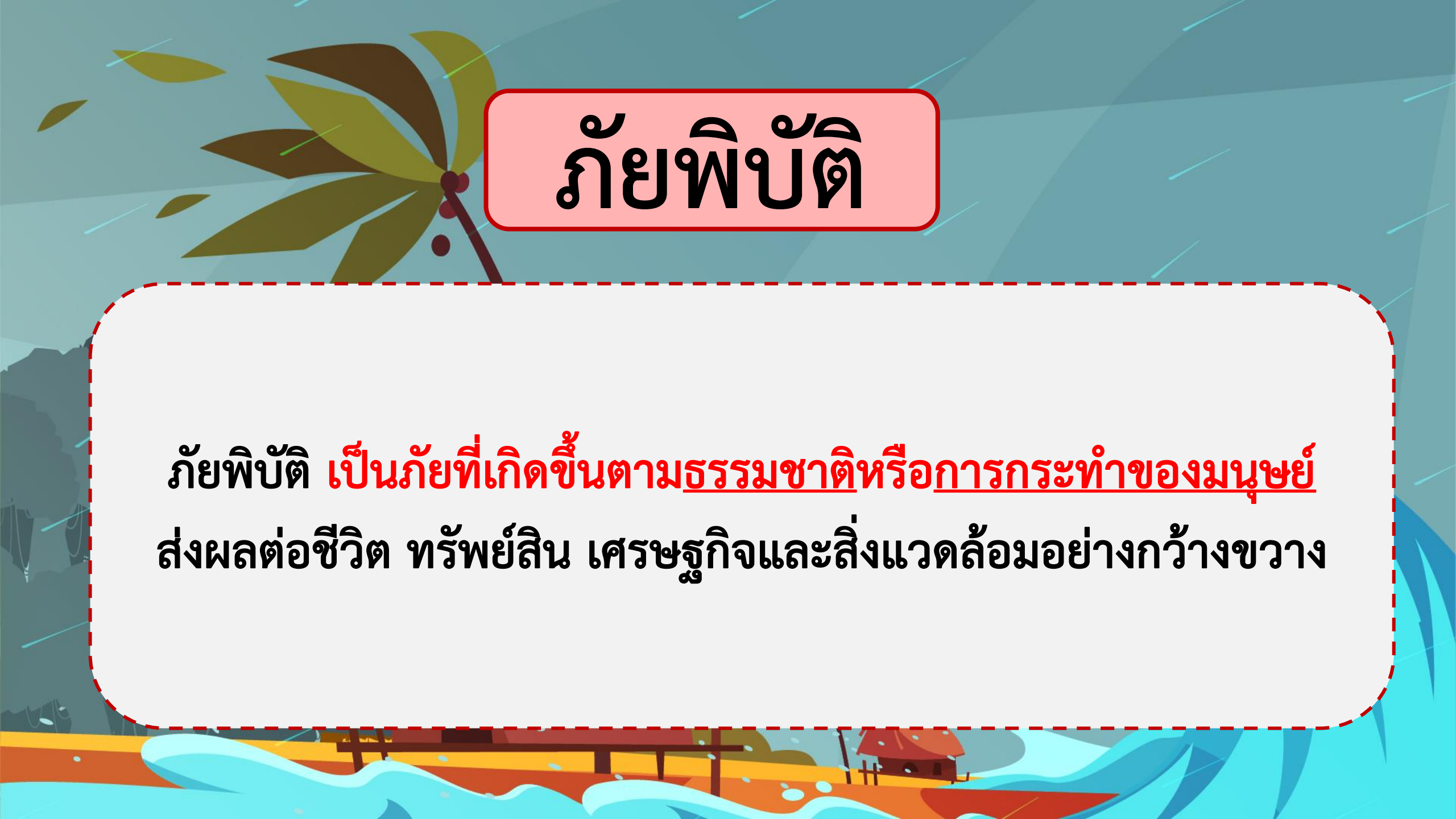
2

<https://www.science.org/content/article/europe-s-deadly-floods-leave-scientists-stunned>

ภัยพิบัติ?

ภัยพิบัติ

ภัยพิบัติ เป็นภัยที่เกิดขึ้นตามธรรมชาติหรือการกระทำของมนุษย์ ส่งผลต่อชีวิต ทรัพย์สิน เศรษฐกิจและสิ่งแวดล้อมอย่างกว้างขวาง

ภัยพิบัติ

ภัยด้านสภาพอากาศ

- วาตภัย
- อุทกภัย
- ภัยแล้ง
- ไฟป่า

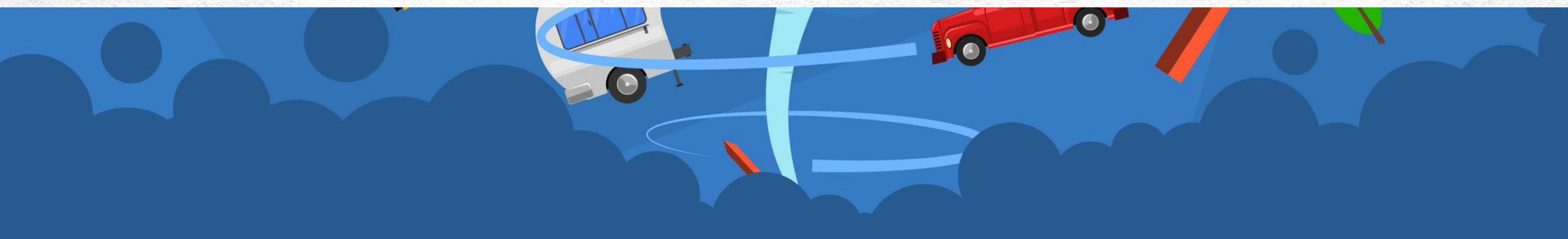
ธรณีพิบัติภัย

- แผ่นดินไหว
- ภูเขาไฟปะทุ
- สึนามิ
- แผ่นดินถล่ม

1) ภัยด้านสภาพอากาศ

เกิดขึ้นตามฤดูกาลทั้งปีและอาจมีสัญญาณการเกิดล่วงหน้าระดับหนึ่ง
มีระดับความรุนแรงและพื้นที่ตั้งแต่เล็กน้อยไปจนถึงรุนแรงมาก
ได้แก่ วาตภัย อุทกภัย ภัยแล้ง ไฟป่า เป็นต้น

เหตุการณ์วาตภัยพายุโซนร้อนเทมบินพัดถล่มทางตอนใต้ของประเทศ ฟิลิปปินส์

ที่มา: หนังสือเรียนรายวิชาพื้นฐานสังคมศึกษา
ศาสนาและวัฒนธรรม ภูมิศาสตร์ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1

เหตุการณ์อุทกภัยน้ำท่วมอินเดีย-ปากีสถาน

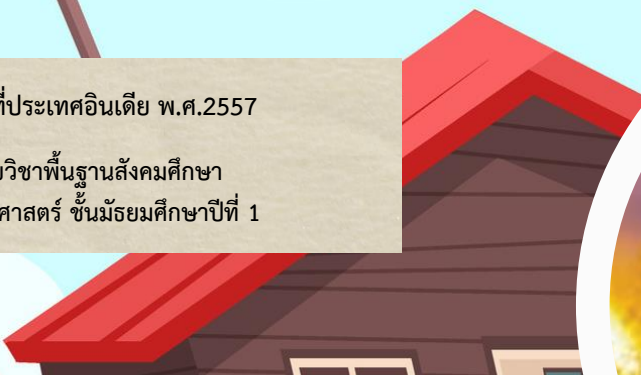
เมื่อเดือนกันยายน พ.ศ.2557

ที่มา: หนังสือเรียนรายวิชาพื้นฐานสังคมศึกษา
ศาสนาและวัฒนธรรม ภูมิศาสตร์ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1

เหตุการณ์ภัยแล้งที่ประเทศอินเดีย พ.ศ.2557

ที่มา: หนังสือเรียนรายวิชาพื้นฐานสังคมศึกษา
ศาสนาและวัฒนธรรม ภูมิศาสตร์ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1

ไฟป่าครั้งใหญ่ในประเทศออสเตรเลีย

เมื่อเดือนกันยายน พ.ศ. 2560

ที่มา: หนังสือเรียนรายวิชาพื้นฐานสังคมศึกษา
ศาสนาและวัฒนธรรม ภูมิศาสตร์ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1

2) ธรณีพิบัติภัย

เกิดจากลักษณะทางโครงสร้างและกระบวนการทางธรณีวิทยา เป็นภัยที่มักเกิดขึ้นแบบฉับพลัน ทำให้การรับมือหรือเตรียมตัวเป็นไปได้ยาก ได้แก่ แผ่นดินไหว ภูเขาไฟปะทุ สึนามิ แผ่นดินถล่ม

เหตุการณ์แผ่นดินไหวที่ประเทศเนปาล พ.ศ. 2558

ที่มา: หนังสือเรียนรายวิชาพื้นฐานสังคมศึกษา
ศาสนาและวัฒนธรรม ภูมิศาสตร์ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1

เหตุการณ์ภูเขาไฟซิงาบุงในประเทศอินโดนีเซียปะทุ พ.ศ. 2560

ที่มา: หนังสือเรียนรายวิชาพื้นฐานสังคมศึกษา
ศาสนาและวัฒนธรรม ภูมิศาสตร์ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1

เหตุการณ์สึนามิในไทย พ.ศ. 2547

ที่มา: <https://www.youtube.com/watch?v=POk6JUM4FR>

เหตุการณ์สึนามิในไทย พ.ศ. 2547

ที่มา: <https://mgronline.com/around/detail/9620000000201>

นักเรียนคิดว่าภัยพิบัติที่เกิดขึ้น
ในทวีปเอเชีย ทวีปออสเตรเลีย
และโอเชียเนีย ส่งผลต่อตัวนักเรียน
และสังคมอย่างไร

ส่งผลต่อชีวิตและทรัพย์สิน โดยส่งผล
กระทบต่อภาวะเศรษฐกิจ และวิถีชีวิต
ของผู้คนในสังคม

กิจกรรม

ทบทวนความรู้ สู้ภัยพิบัติ

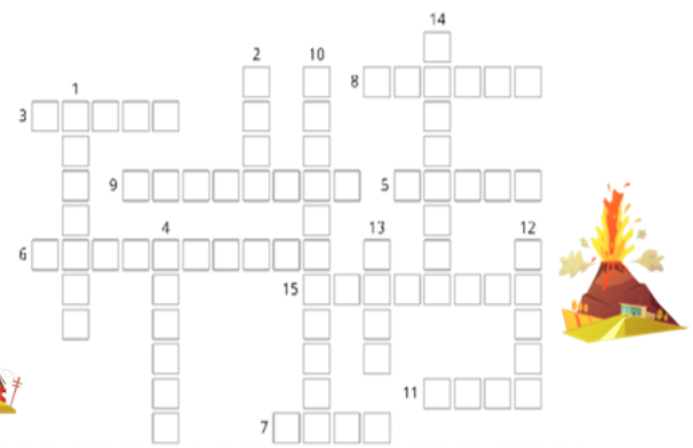
1. ครูให้นักเรียนจับคู่กับเพื่อน
2. ครูแจกใบกิจกรรม เรื่อง ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับ
ภัยพิบัติ
3. ครูสุ่มนักเรียนออกมานำเสนอคำตอบในใบกิจกรรม

ชื่อ _____ นามสกุล _____ เลขที่ _____ ห้อง _____

ใบกิจกรรม เรื่อง ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับภัยพิบัติ
หน่วยการเรียนรู้ที่ 2 ต้องรอด เรียนรู้สู้ภัย

คำชี้แจง ให้นักเรียนเติมคำตอบในอักษรไขว้ให้ถูกต้อง

- _____ เป็นพายุที่เกิดจากการปะทะกันระหว่างลมร้อนและลมเย็น มีลักษณะเป็นเกลียววงช้าง
- _____ เป็นพายุหมุนเขตร้อนความเร็วลมสูงสุดที่ตัวขึ้นทางตะวันตกเฉียงเหนือของมหาสมุทรแปซิฟิก
- _____ เป็นภัยที่เกิดขึ้นเนื่องจากมีน้ำเป็นสาเหตุ
- _____ เป็นโรคที่มีการระบาดมากที่สุดในช่วงฤดูฝน
- _____ เป็นภัยที่เกิดจากการขาดแคลนน้ำในพื้นที่ใดพื้นที่หนึ่งเป็นเวลานานจนก่อให้เกิดความแห้งแล้ง
- _____ เป็นการที่อุณหภูมิเฉลี่ยของโลกเพิ่มขึ้นเนื่องจากภาวะเรือนกระจก
- _____ เป็นเพลิงที่เกิดจากสาเหตุใดก็ตามแล้วลุกลามไหม้ในป่าได้โดยอิสระปราศจากการควบคุม
- _____ คือกระบวนการกำจัดขยะที่ใช้ความร้อนสูงเพื่อเผาไหม้ส่วนประกอบที่เป็นสารอินทรีย์
- _____ คือปรากฏการณ์สั่นสะเทือนหรือการเขย่าของพื้นผิวโลก เจือปรับตัวให้อยู่ในสภาวะสมดุล

- _____ คือบริเวณในมหาสมุทรแปซิฟิกที่เกิดแผ่นดินไหวและภูเขาไฟระเบิดบ่อยครั้ง มีลักษณะเป็นเส้นเกือบดำและวางตัวตามแนวร่องสมุทร แนวภูเขาไฟและขอบแผ่นเปลือกโลก
- _____ คือหินหนืดที่ไหลออกจากปล่องภูเขาไฟที่ปะทุ
- _____ คือหินหนืดที่หลอมเหลวอยู่บริเวณใต้ผิวโลก
- _____ คือคลื่นขนาดใหญ่ที่เคลื่อนตัวจากในมหาสมุทรเข้าหาชายฝั่งด้วยความเร็วสูงมากและมีพลังรุนแรง
- _____ คือระบบนิเวศที่มีพืชและสัตว์นานาชนิดดำรงชีวิตร่วมกันในพื้นที่ที่เป็นดินเลน น้ำกร่อย หรือน้ำทะเลท่วมถึงสม่ำเสมอ
- _____ คือการเคลื่อนที่ของดินหรือหินตามบริเวณพื้นที่ลาดชันที่เป็นภูเขาหรือเนินเขา

คำชี้แจง ให้นักเรียนเขียนแนวทางป้องกันภัยพิบัติที่อาจพบเจอได้ในชุมชนของนักเรียน

แนวทางป้องกันภัยพิบัติที่อาจพบเจอได้ในชุมชน

.....

.....

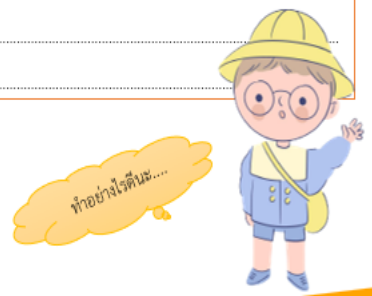
.....

.....

.....

.....

.....

เฉลยใบกิจกรรม

1 อกทักภัย

2 ไฟ

3 อกทักภัย

4 โลกสวรรค์

5 ภัยแล้ง

6 ภาวชะโกลกวรอน

7 ไฟฟ้า

8 เผลว

9 แฝง

10 ว่าง

11 ลาว

12 แคม

13 สิม

14 ป่า

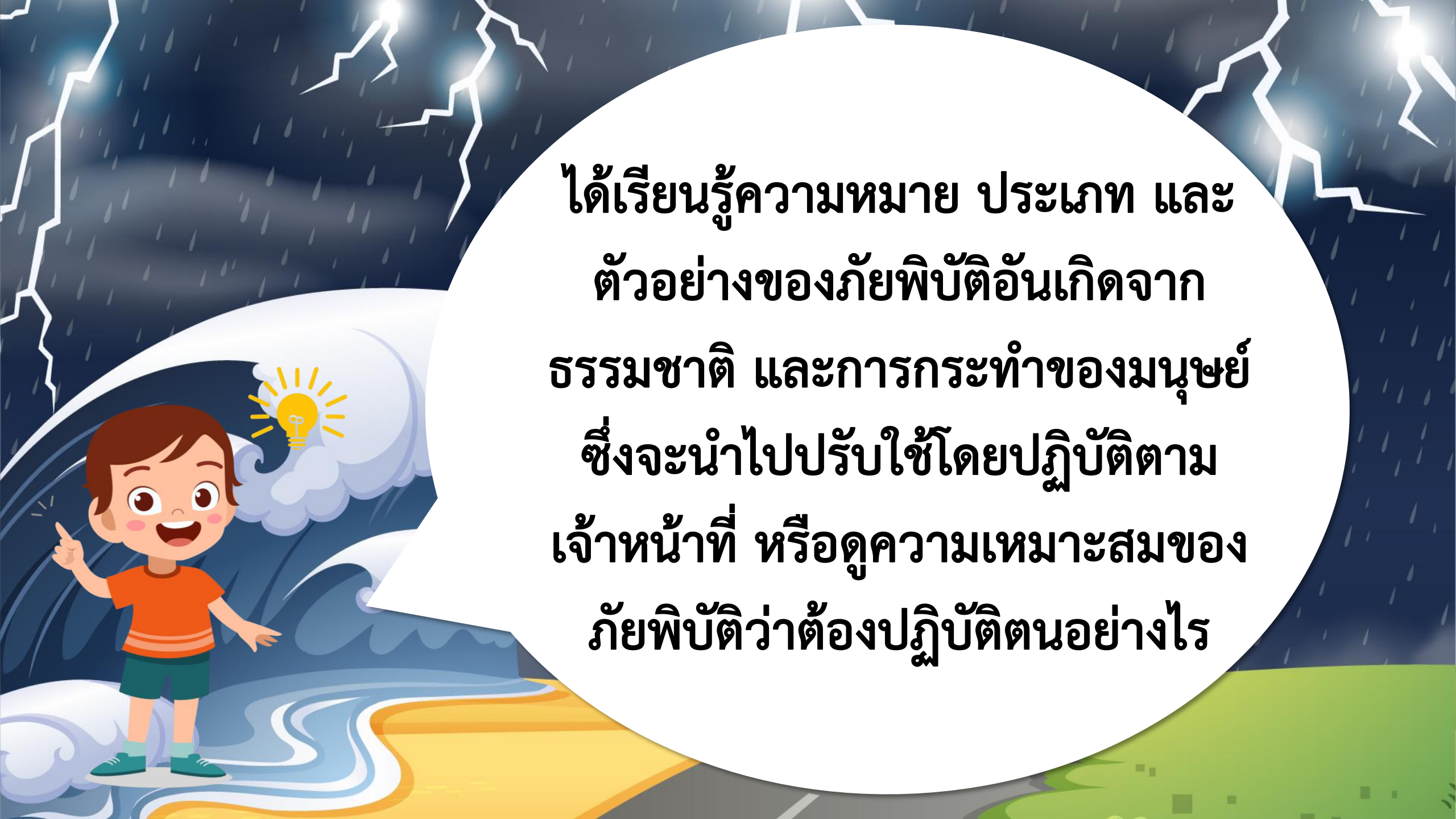
15 แฝง

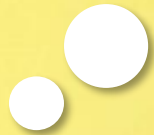
สรุปบทเรียน

- 1. นักเรียนเคยประสบภัยพิบัติด้วยตนเองหรือไม่**
- 2. ชุมชนของนักเรียนเคยประสบภัยพิบัติหรือไม่**
- 3. นักเรียนเคยได้ยินข่าวการเกิดภัยพิบัติในประเทศไทยหรือไม่**

ได้เรียนรู้ความหมาย ประเภท และ
ตัวอย่างของภัยพิบัติอันเกิดจาก
ธรรมชาติ และการกระทำของมนุษย์
ซึ่งจะนำไปปรับใช้โดยปฏิบัติตาม
เจ้าหน้าที่ หรือดูความเหมาะสมของ
ภัยพิบัติว่าต้องปฏิบัติตนอย่างไร

สวัสดี !

สตี โลกสุมิ ชาคโร
(สะ-ตี-โล-กั๊ด-สะ-มิ-ชา-คะ-โร)
สตีเป็นธรรมเครื่องเตือนอยู่ในโลก

บทเรียนครั้งต่อไป

เรื่อง วาทภัยในทวีปเอเชีย
ทวีปออสเตรเลีย และโอเชียเนีย

ดาวน์โหลดเอกสารได้ที่ www.dltv.ac.th
รายวิชาสังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1